

FOIĂ ENCICLOPEDICĂ LITERARĂ. APARE IN FIECARE LUNĂ DE DOUĂ ORI

<p>Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria . . . . . 12 corone Pentru România și străinătate . . . 17 franci</p>	<p>PROPRIETAR ȘI REDACTOR: IOAN BACIU preot.</p>	<p>Prețul inserțiunilor: Pentru publicațiunile de 3 or ce conțin cam 150 cuvinte 6 cor.; 200 cuvinte 8 cor. și mai sus 10 corone</p>
---	--	--

Un suflet pocăit.

Novelă.
V.

Voi, cari n'ați iubit niciodată, decumva esistați astfel de ființe, voi, cari n'ați simțit fiorul ce s'gudue internul celui ce iubesc, voi cari nepăsători a-ți trecut prin viață și n'ați întelnit un zimbet deosebit de dulce, un vis argințiu deosebit de delectant, o lacrimă deosebit de limpede, cu un cuvânt voi, cari n'ați întelnit ființa pentru care v'ați fi dat bucuros viața chiar, voi nu ve-ți înțelege ce simția Zoe.

Dar voi, cari a-ți plâns de v'ați udat perina voastră cu lacrimi, voi, cari a-ți tresăltat sub focul isvorit din doue lumini senine, ce le numim: ochi iubiți, voi, cari a-ți simțit că vă topiți, că vă nimiciți de fericire la auzul glasului sfânt, ce v'a dîs: te iubesc! Voi, singurii voi ve-ți ști aprecia și escuza durerile Zoei.

Cine iubesc așa cum Zoe iubea, e sub pedeapsa lui D-zeu... Da, și D-zeu dă astfel de pedepse.

Nu căutați în caracterul Zoei ceva putred, scârbos și urit, că nu ve-ți afla!

De ce a-ți și căuta?

Mintea îi spunea se fie cum trebuie, inima îi șoptea datorințele cătuă soț, dar este ceva în om ce e mai puternic decât totul, este ceva în noi ce e ca un torrent de munte prăvălit peste stânci și bolovani, repescă totul cu sine; și acest *ceva* e simțământul sub jugul căruia suspinăm, care dacă te-a cuprins odată nu mai admite resistință, acest simțământ e: amorul.

Serieți multe cărți morale voi luminători ai omenimei, că bine faceți! Pe urmele vostre va răsări un neam de omeni cinștiți, cari vor binecuvânta memoria voastră.

Nu serieți în contra amorului, că înzădar munciți, înzădar as dați.

Căci e de neexplicat, cum toate le mai pôte omul învinge, dar acest simțământ vehement din ce doresei a-l sufoca din ce te arde și mistuesce mai cumplit.

S'au dora nu e așa?!

O! câte jertfe cere cel mai dulce simțământ!!

Ziua dorită de Zoe sosi.

Generalul și Melania plecau se-și cerceteze sora și mătușa, pe buna d-nă Ludovica.

Singurii o di întregă!!!

Cea mai fericită di a vieții gânda Zoe.

— Ziua în care încă-odată, am se redau pe Zoe la D-zeu gânda Silviu.

...Și cum prânzeau ambii față în față Zoe îl privi lung. Erau numai amândoi.

— Spunemî, d-le Silviu, gândita-i d-ta vre-odată la mine, cât ai fost în străinătate.

— Nu te înțeleg d-nă, răspunse Silviu, adecă mai bine dîs te rog es-

plică-te, ce vrei se-ți răspund?

— Da, nu mă înțelegi, dar eu vreau se mă înțelegi! și mă înțelegi, dar te faci că nu mă înțelegi. Se mă espic dar. O! eu

Ioan Lăudat.

am curajul spre a o face acésta! Cine suferă ce eu sufer, e capabil de orî ce! Auđi d-ta d-le Silviu! Auđi-mă și mă înțelege, că-i lămurit ce-ți spun acum: Eu te iubesc! Și nu-s de vină, căci predomnita sum de acest simțemint fără voia mea; dar te iubesc cu totă puterea unui suflet de femeia și ți-o dechiar, că acest amor mă va omori.

Sum sigură, că și d-ta mă iubesci, dar ești bărbat, ești nobil și mare, ești puternic, nu ca mine și tac, și îneci în suflet o patimă care te mistuesce deși nu cu acelaș efect, dar cu aceeași putere ca și pe mine.

Silviu simți că i-se móie picioarele și i-se întunecă dinaintea ochilor. S'au fost sculat amendoi și stau față în față în mijlocul salonașului.

Ochii Zoei ardeau cu foc, iar el desmetecindu-se puțin, o sorbea cu privirea.

— Auđi d-ta, mă poți înțelege, că vorbesc respicat. Patru ani am chibzuit cuvânt de cuvânt ce se-ți spun și acuma nu știu nimic, decât se-ți mai repet, că te iubesc, și se adaug că's o miserabilă, carea cu gândul și-a prihanit soțul, și-a călcat în picioare datorințele, căci am slăvit în taină ființa ce n'aveam drept se slăvesc și acea ființă erai d-ta.

Ce-mi răspunđi?... Aștept!

...Și Zoe îi stătea în față rumena și mândră, plină de patimă și poesiă.

Ispita era grosnică!

El care o iubea de mult. Care și-ar fi dat viața pentru a o vedea fericită. El, care patru ani a plâns pentru ea, o vede ađi în fața sa, oferindu-i o dragoste ardătoare, stăpănită fiind de amor și patimă.

Simția că i-se rumpe ceva în piept, simția cum se sfârșese încetul cu încetul și sdrobit, nimic mai mult strigă decât vorbi:

— Da, te-am iubit și te iubesc cum nimenea nicădată mai ferbinte n'a putut iubi, dar ceea ce regret mai mult în lume e, că am ajuns de ți-am mărturisit'o acésta. Inima mea arde în acelaș foc ca și a d-tale d-nă, dar acest amor e un păcat.

Gândește-te la soț, gândește-te la d-ta insoți și gândește-te... mai cu sêma te gândește la D-đeu! Ești d-ta vrednică de o dragoste sfântă cum a fost și este a mea, dacă-ți calcă datorințele de soție? Și vrednic aș fi eu de pătimașa d-tale dragoste, când mi-aș batjacori un prețin?...

Da, te iubesc!... dar voiu muri cu dorul iubirii tale. D-đeu pe care-l rog și ador se ne fie în ajutor!

Un suspin lung și isbucni din sinul nefericitei Zoe, apoi neună de durere, neștiind ce face se aruncă în grumăđii lui Silviu, îi prinse capul între mâni și-l privi lung-lung, apoi ca un om ce în primejdie de a muri de sete, găsește isvorul curat și își móie buzele în el cu nesăț, așa ea își lipi buzele ei de ale lui lung-lung... Și când Silviu se desmeteci, Zoe căduse deja grămadă la aiciorle lui.

Sermană Zoe!... Ți-ai sdrobit inima!!

* * *

Adene întristat stă soțul Zoei la un căpătaiu de pat și Melania la altul privind pe bolnavă. Din mijlocul odăii Silviu o privi cu durere.

— Iubite Flaviu, đice lui Zoe, sum bolnavă de mult... de ieri inse mi-s'a facut mai rău. M'a lovit așa de-odată, așa e d-le Silviu?...

— Da, așa e, răspunde deprimat Silviu.

— Așa spun țeranii, că la fiecare om „i-e scris“ cât se trăiască și cât se pătimescă. Eu până eram rea trăiam și-mi era bine, dacă m'am făcut bună, mi-a fost mai rău.

— Așa e d-le Silviu?

— D-đeu pe care-l iubesc pe acela îl cêrtă, răspunse Silviu trist. —

— Bine... Mă simțesc foarte rău. Cunósce-se pe mine Melanie? Urită-s tare?

A sosit medicul, se auđi glasul unui servitor.

— Se între străga generalul.

— Și a intrat medicul. I-a pipăit pulsul, a privit'o lung și s'a mirat. Și după prescrierea medicinei când generalul îl petrecea đice: e ceva deosebit aici la mijloc. Dómna a trecut prin vre-o puternică emoțiune, care i-a sgruduit totă constituția. Am puțină speranța... de tot puțină.

Lui Flaviu i-se umplură ochii de lacrimi.

— I-am prescris medicină dar fără de folos. Aici numai D-đeu poate ajuta.

Atunci ca răspuns la vorbele doctorului se auđi din casă glasul debil al Zoei carea đicea: „Îmi trebuie preot!“ Și a venit preotul. „Suflet pocăit,“ inimă înfrântă D-đeu nu le urgisesce. Ateista de odinioară era redată ceriului și D-đeu îi era îndurător, căci după departarea preotului ea remasă așa de liniștită, așa de senină.

Fericit cine se odihnesce în D-đeu!

Fericit „sufletul pocăit!“

În dimineața următoare Zoe era mai palidă și mai sfirșită. A chemat pe Flaviul ei, și pe Melania. S'a dorit în balcon de unde se vedea răsărirea sórelui. Pentru ca se o potă duce chemară și pe Silviu.

Aședată în un fotel, ea privea în depărtare. Ochii ei, frumoșii ei ochii, se perdeau în nemărginirea ceriului.

— Óre reintelninevom noi muritorii dincolo d-le Silviu?

— La tot casul d-nă... deși sper că până atunci vom mai conveni și pe pământ.

— Orî cât de târđiu, numai de ne-am întelni șopti Zoe.

Lui Silviu i-se rumpea inima de durere.

— Eu am omorit'o se gândea el. Am luptat direct în contra curentului... și curentul era grandios. Unde se-mi aflu mângaiere D-đeule?... Ce se mă fac scotea Silviu?

— Veđi iubită Melanie, adă-mi requisite de scris. Vreau se-mi scriu „testamentul.“

— Melania se depărtă pecând generalul đicea: Ce umbli tu cu testament, dóra tu nu ne părăsesci, nu ești tu chiar așa de slabă!

— Nu-s slabă d-le Silviu?

— Nu.

— Bine, dar totuși dați-mi requisite.

— Melania sosi, îi puse după pofta ei, măsuța dinainte și Zoe începú a scrie. Nimenea nu o conturba. Nică o lacrimă ochii ei nu varsă.

Când scrisóra fu gata o sigilă și predete generalului cu cuvintele:

— Ține iubite soțule, că ai fost și ești mai tare ca mine între toate împrejurările. Iartă-mă dacă slabă am fost. Că slabă am putut fi dar necinstită nicădată.

— Așa e d-le Silviu?

— Așa.

— Bine.

Sórele strălucea în totă pompa sa. Zoe începú mai mult a șopti decât a vorbi:

— Ce bine-i de fericiți! De ómenii cari înțeleg rostul vieții și au noroc... Așa e d-le Silviu, că fără noroc nu e nimic??... Io am avut noroc și uite tot is fără noroc. Melanie, vino încóce... că tu n'ai avut noroc și totuși poți avea noroc... Așa-i d-le Silviu?

Așa-i d-nă! Dar nu vė obosiți, că vorba multă vė strică.

— Mie nu-mi mai pôte strica nimic și chiar de miar strica, tot trebuie se fac o constatare. Vėd... da, vėd că espiez păcatele tinereței mele. Pe atunci eram nemilostivă și ateistă. Nefericit cel ce se scolă în contra lui D-đeu! D-đeu e puternic. E puternic, e mai mare... și e părinte îndurător... A đis odată mama, când nu primisem pe Melania în casă: Zoe va espia ea, abună sémă... va... espia... tot ce... păcătuesce ađi...

Dumneđeule!... cred că am espia!... Cred că am satisfăcut dreptății tale... Penitinta-ți implórá primirea întru ale tale... Primesce-mă Dómne!...

Primesce zdrobitul și pocăitul meu suflet!!

— Acum duceți-mă în casă!...

Zoe fu așezată în pat, cu fața spre părete precum a poflit.

Dar când Silviu o aședă pe perină, ea îi întinse mâna, mâna ei albă și fină. Din aceea se strecură în mâna lui Silviu o hârtie.

— Cetesce-o, șopti ea cu glasul omului ce moare.

Și cu fața spre părete a murit...

După cociingul Zoei plângea mama sa strigând: Am știut eu că nu poți trăi.

Soțul dicea: mă mir cum a putut muri așa curund, din sănătosă ce era mai înainte și-și plângea fericirea perdută.

Melania se ruga de umbra Zoei se o ierte, că a presupus cândva că Zoe ar iubi pe Silviu.

Iar Silviu mergea năuc după corul funebru. Nu gândea nimic... Și doamnă amaru-i când nu mai poți gândi nimic!!

Dar crucea s'a înfiț pe próspectul morment, când omenii se depărtau de locul de jale alți povețind, alți rîdînd, cum e obiceiul, atunci porni isvorul lacrimilor lui Silviu și plânse după o fericire visată pururea și negustată nici-odata, și plânse o viață mică de o patimă neiertată, teribilă... și-și plânse cea mai sfântă parte a sufletului său.

Ah! ar fi putut se fie și altmintrelea, dar a fost așa!

În ziua următoare generalul Flaviu cu ochii plini de lacrimi citi testamentul soției sale Zoe:

Ultima mea voință e: dicea testamentul, că, dacă bunul meu soț nu se mai căsătorește, totă averea mea se rămâne Melaniei, dar numai sub condițiunea, dacă va deveni soția d-lui Silviu Dorotescu.

La caz când soțul meu se căsătorește, va primi jumătate din averea mea și numai jumătate rămâne Melaniei, dar tot sub condițiunea de mai sus. După mórtea soțului meu, chiar și dacă s'ar căsători, averea mea trece la Melania întregă.

Dacă Melania nu devine soția d-lui Silviu Dorotescu, atunci primesc a 4-a parte din averea mea, iar restul după mórtea și a soțului meu și a mamei mele să se împartă söracilor din com. noastră, prin Episcopul meu.

Melaniei îi credințez pe dulcea mea mama, pe carea o rog se mă ierte dacă de mult... de mult i-am gresit.

...Și ce se-ți dic ție o! Flaviu! scumpul și vecinicul meu pretin?... Dacă m'ai iubit iartă-mă!!

D-șeu să se îndure la sufletul meu pocăit!... Amin.

Zoe M.

Sermanul Flaviu a citit testamentul și cu lacrimile în ochi esclamă:

— Cine te-ar mai putea înlocui pe tine? de mai puteai încă admite o a II-a căsătorie a mea? Iar Silviu ce sta lângă pretinul

seu, răspunse ca un ceho cuvintelor generalului: Cine ar mai putea avea în lume înaltul ei caracter?!...

* * *

Târziu sera după înmormântare, Silviu în odaia sa citea și-rele scrise de Zoe pe hârtia ce-i dase în cesul morții.

Iată conținutul:

„Mă due și nu te mai ved. Nu-mi pare rău după lume, nu-mi pare nici după tine; n'am dreptul se-mi pară rău.

Dar când știu acestea, simțese un regret fără margini, după viața ce ar fi putut se fie altcum de cum a fost.

Păstrează-mi suvenirea, căci am rămas și mor cinstită. Tu o ști bine. Asta e o mare mângăiere pentru mine în cesul morții mele... Meritul e înscris al teu, care te-ai știut stăpâni, îți mulțimesc!

Un minut în viață, am stat cu norocul față în față... și n'am știut al ge.

D-șeu a voit așa. Căci e drept și eu nu-l recunoscem odată.

Dacă mi-ai păstrat simpatia și dincolo de morment, dacă n'ai stinat cât de puțin, ascultă rugarea mea din urmă: „Fii soțul Melaniei, carea te iubesc cu aceeași inimă, deși poate nu chiar cu aceea patimă cum te-am iubit eu... Adio!”

Zoe.

Acesta era crumperea unui suflet de pe pragul vecinicii!

* * *

De atunci au trecut opt ani încheiați. Cine merge prin Rotunda lângă castelul generalului Flaviu, vede o biserică pomposă.

Lângă altar un morment... mormentul Zoei. Două fetițe drăgălate, duc oluși de flori și le aședă în prejma mormentului, așteptând pe mama lor, pe Melania se vină se le așede pe morment.

În sfârșit sosesc Melania cu soțul său, cu Silviu, care e preot în locul tatălui său în Rotunda.

Fericirea pare că planează peste acest sat. Biserica e edificată de generalul, care sosesc și el la morment, un om alb ca

neaua, cu mama Zoei, cu bătăna Ludovica ca se vadă mormentul așa de scump lor tuturor.

Din mai multe familii un morment a făcut una. Dar acel morment conține inima vecinicii a unei santine, bune... dar nefericite.

S'o lăsăm se dormă... E așa de dulce somnul când obosit ești de viață.

E așa de dulce somnul „sufletului.”

M.-Gheja, 11 Mai 1893.

G. Simu.

(F.ne.)

Micul lăutar.

Esposiția dela Paris.

Paris Iunie 20.

Căldura este nesuferibilă, ea e stăpânul esposiției universale. E deci lucru foarte natural dacă refugiat de razele arzătoare ale soarelui ve comunie câte ceva din lumea mare a orașului Paris și înăă despre „Le Monde souterraine” a aceluia.

Ei, ce-i mai natural ca aceea, dacă e cald pre pământ, ne băgăm *sub* pământ.

Dacă ne frige sorele, cercăm umbră, dacă ne e cald, cercăm răcoare și aceea o găsim in Paris numai *sub* pământ!

Un coridor lung ne conduce in „lumea suterană”. Lumina zilei devine paș de paș slabă până dispăre total și noi ne găsim în un labirint formal, a cărui cărări se crucează și succeș neconținut. lumina zilei deă întocmită cu nenumerate lampe electrice.

Și ore nu mai pentru a ne răcori s'au construit aceste catacombe, cari la prima vedere ne par ca nescări peșceri făcute de însăși natura! nici decăt.

Nimic mai interesant pe lume decăt a ști: cum sa născut omenimea. Nimic mai interesant decăt a vedea cu ochi cum sa format locașul nostru stabil: pământul.

Da. Formațiunea pământului acest proces misterios ni-să presintă aici înaintea ochilor.

„Lava ferbândă începe ici coala a-să întepeni. a să solidifica; ici coala mai erumpe din câte o crepătură vaporul ferbinte, gazurile înflăcărâte să ridică împreună cu fumul gros cătră ceriul in norat de unde ne orbesc fulgere și de unde ici coala cade câte o ploie torentială; lăsând din când in când a vedea un sore fără formă, o lună înflăcărătă.

In o peșteră (mină de aramă) vedem pre vechii Phoenicieni scoțind arama din simul pământului. Un lucrător cade sub grelele lovitură de biciu ale păzitoriului; altul să ivește din tavernă, al treilea gârbovit de povora ce portă in spatele sale dispăre pre o poteca.

In alt loc vedem minele de plumb și încă așa pre cum erau ele prin suta a șesșsprezecea, cu uneltele și mașinele cari să întrebuințau atunci.

In altă parte ni-să presintă diferitele moduri de înmormântare la străbunii omenimei. aici vedem statua unui Egyptian de frunte și a soției sale chiar așa cum sa găsit in străvechiul necropol de Memphis. Păreți albi ai acestei secțiune sunt coperiți cu picturi, sculpturi și deseme cari ne presintă șcene din viața defunctului.

Precând in partea grecească găsim un lux orbitoriu in partea Romană, in catacombele Romei ne impresionează mult simplicitatea

ce domnește in aceste. O cameră etruscă ne arată că aparținătorii acestui neam erau cu forte multă atențiune față de cei defuncti, ceea-ce să pôte vedea din grija in adevăr artistică cu care sunt impodobite sicriele de pre acel timp.

Trecând prin o antișambră menținută in stil gotic ne găsim in adevăratul loc mortuar al unei familie, unde repauseasă in eternitate tatăl, fiul și fca.

Abia părăsim acest loc trist, o grupă de flori tropice aranjate cu gust artistic, câteva divane de pluche cari ne invită a odihni puțin ne readuc la realitate, ne tresesc din meditațiune și ne arată inscripțiunea modernă: „Parisul in perioada de gyps”. Și in adevăr, un animal care seamănă mult cu tapirul in mijlocul plantelor tropice ne spune că ore când a trăit și el decă azi numai urmele i-au rămas. Altă grupă ne arată un cerb uiaș, mai încolo vedem un lac din perioada cărbunelui in mijlocul căruia să scurge încetinel un părăuș format de muschiu și plante din cari cu timpul să formasă cărbunele.

Mai interesantă e prima pasere de pre pământ. un intermediariu între reptilic și paseri, O pasere, care are dinți, are patru picioare și samănă mult cu liliacul, dar corpul i-e acoperit cu fulgi și pene.

La proxima întorsătură de drum șcena să schimbă total și ne găsim in un schit de lângă marea mōrtă. Un călugăr bătrîn stă pe pragul pescerei sale scobite in stâncă și caută 'n vale cătră puternicul claustru ce să vede acolo. O vadră, acățată de capătul unei funie se află lângă el; mijlocul prin care i trimit locuitorii milostivi câte ceva de mâncat. Mai in colo găsim peștera albastră dela capri, a cărei păreți albi și unicul stilp din mijlocul strălucesc in o lumină feerică albastră. Mai la o parte să aruncă cu vehemenție un cataract și formează la pōlele prăpastiei un loc care dispăre printre petrele peșterelor in pământ. De sus atărnă stalagmite până aprōpe pe pământ. O punte îngustă de lemn ne înlesnește trecerea preste lac și ne conduce la pagodele suterene Anam, in a carei boltituri sunt postați diferiți idoli, într'auriți! Plante de diferite soiuri maimuțe ascunse ici și coala fac întreg aranjamentul original și plăcut.

* * *

Atât, despre „lumea suterană”, mai târziu vē mai comunie câte una-alta din „lumea albă”. Până atunci, salutări din Francia.

Răportorul.

Și mai și că nu-s poet!

*Înzădar î-m sfărîm capul
Glume se mă scot din el,
Lucrul merge prea a lene
Prea de tot încetinel.*

*Mnlte-am încercat a scrie
Și nimic nu am sfîrșit,..
Înzădar e ori ce trudă
Glumile s'au isprăvit.*

*Și'ncă nu-î sfîrșită foia,
Mă lipsește mult din ea!
Ved un gol de multe șire
Și nu am cu ce-l împlea,*

*Ur' a și sosit băiatul
Că să-mă ceară manuscris.
Căci p'acuma, vaș de mine
Eu cinci strofe î-am promis.*

— Stați băiete înc'o leacă...

Lucrul merge cam încet...

Am sfîrșit! Na-ți poezia

Și mă și că nu's poet!

I. I. Sciopu

Principia de viață a împăratului Marc Aureliu.

Împăratul roman Marc Aureliu, supranumit de contemporanii săi „filosoful pe tron.” s'a născut în Roma la 125 ante Chr. Tatăl său a fost senatorul Annius Verus, după moartea căruia Marc Aureliu a fost crescut în casa moșului său și aici învăța a-l cunoaște și a-l iubi Adrian împăratele într-o măsură, încât condiționa succesorului său Antoniu Piu, ca se adopteze pe Marc Aureliu de fiu al său.

Marc Aureliu se căsătorise cu Faustina, fiica lui Antoniu Piu, și soacra sa în 138 ante Chr. îl făcuse coregent. Ambii împărați-coregenți au trăit timp foarte îndelungat în cea mai nobilă armonie, conlucrând ambi pentru binele poporului; înse murind Antoniu Piu și rămânând Marc Aureliu singur domnitor și primind mai târziu de coregent pe vărul său Luciu Verus, au urmat timpuri neliniștite și viforose, cărî cu puțină întrerupere au ținut până la moarte. Bolele infectătoare și alte nevoi deosebite au făcut mult necaz imperiului; la aceste s'au mai adăugat și rescoalele din Britania, Hispania, Germania și Egipt. Apoi a trebuit să porțe resbele lungi cu Parții, Marcomanii etc.

din cărî ce e drept a reușit învingător, dar și puterea lui de viață a început să fie atacată în urma oboselelor de tot mări, și așa muri la 180 a. Chr. cu ocazia unei expediții de război.

La moartea lui tot imperiul îmbrăca doliu; și cu drept, că istoria cunoaște puțin împărați, cărora asemenea lui pătrunși de un suflet nobil, se le fie jucat la inimă împlinirea datorințelor așa de mult.

Încă în fragedaie etate a avut instructori escelenți, precum pe Rusticius, Apoloniu, Sextus etc. cărî în totă viața s'a arătat mulțămitori. În totă viața s'a ninsit spre cărarea înțelepciunii și a virtuții, ceea-ce se vede din notițele lui, purtate în formă de diuarnu regulat, chiar și în mijlocul grijilor celor grele de domnitor, și încă și în expedițiunile resbelnice.

Cugetele și ideile lui sunt așa de pătrunse de principii creștinesci, încât acele ar merita loc și în scrierile s. s. părinți. De aceea nu e mirare dacă s. Augustin recomandă fiecărui creștin ca se urmeze viața acestui împărat păgân, deși nu a cunoscut învățăturile creștine, ba încă de creștinii ca pe inimiții a statului i-a prezentat.

Notițele acestui împărat, conțin aforisme, tipuri momentane etc. despre dispoziția sufletului! Iacă o parte din ele:

I.

„Moșul meu Verus mi-a fost prototipul în blândetă și în moderațiune; despre tatăl meu vorbim cu laude, că a avut un caracter foarte bărbătesc și modest, în ce eu pe el l'am urmat.

Mama mea a strălucit în blândete și binefaceri înaintea mea; și eu nu m'am rușinat să fi asemenea, ca așa se nu fac rău, dar nici să nu cuget la rău și să trăiesc ca și densa simplu și moderat.

Crescătoriuul meu m'a învățat, să suport fără murmur ostenelele, să mă îndestulesc cu puțin, să lucră singur și să nu mă amestec în afacerile altuia.

Rusticius, învățătoriuul, m'a învățat că tot-deuna să mă ninsese pentru formarea și îndreptarea caracterului meu. Da și acel sfat mi-a dat, că tot-deuna să fiu gata să ierta îndată ce aș observa, că cel ce m'a ofensat, arată prin vorbă, ori prin putere că voiesce să fi împecat cu mine. Tot el m'a învățat să port mare grijă să ce cetesc și să nu fiu superficial în cele ce cetesc.

Apolonius m'a învățat, să ascult numai de mințea s'nă-tă-să fără șovăire și că în durerile cele mai mari încă să-mi păstreze liniștea sufletului.

Sixtus a fost pentru mine prototipul bunei-voințe și a filantropiei; el m'a învățat să trăiesc natural, și într-o adevăr deladen-sul am și învățat acele datorințe, cărî obligă într-o formă pe fiecare, ca membru singuratic a universului. El m'a învățat, că cum să fie ori carele față de slăbiciunile altuia.

Dela Alesandru, discipuluul lui Plato, am învățat, că nici-când să nu dic fără de lipsă că: „*nu am timp,*” dacă e vorba să ajut pe amiculu meu.

Dela Severus, învățai să fi binetăcător și darnic și să spun fără șovăire ori cui adevărul în față. Predomnesce-te pe tine însuși, înț dicea Maximus, și în lole și nenorociri fi tare, cerând să-ți păstra embițiunea tot în o formă, însoțind acesteia plăcerea și demnitatea, și-ți eșcută afacerile fără de ură.

Părintele meu crescător a fost totdeuna blând și neînfrânt în eșcutarea planurilor sale, eșcutându-le înse numai după o îndelungată cugetare. El a desprețuit lauda deșertă, a iubit lucrul și perseveranța și a folosit bunurile pământesci corect, spre să-i face viață tignită. De trup nu s'a îngrijit, ca cel ce numai vrea să fi frumos, dar nici nu l'a neglas, așa încât numai la acesta are a mulțami că numai foarte rar a folosit medicul.

II.

„În puterea ta stă, că cursul vieții să-ți fie fericit, dacă vei urma calea adevărată și dacă vei

judeca și lucră corect.

Prin urmare la ce să ne îndreptăm toate cugetările noastre? La acesta, adevăr: la cugete drepte, la fapte pentru folosul public și la acea promisiune firmă, că ori ce să se va întâmpla, vom suferi cu paciință. Ori ce lucră lucră cu judecată și ceea ce trebuie să faci, fă cu zel, putere și curaj. De vei face acesta, îți va fi viața fericită și nimic nu te va putea împedea la acesta. Lucră mereu în internul tău, în acest isvor a binelui nemișorabil și săpă neîncetat în el!

Contemplă-te și să te retrage în tine însuși! Sufletulu nostru are însușirea, că află veselie în facerea binelui și în îndestulare, Ori și unde să ar retrage omulu: la sate, la țermuriile mării, între munți, nicăiri nu va afla adăpost așa liniștit, ca în sufletulu său.

Sufletulu atunci e vesel, când îl dedăm ca să nu fie avisat la ajutorulu străin. Să stăm drepti și să nu ne rădăm pre nime! Ori-ce lucră așa să-l primesci ca cum ar fi cel din urmă din viața ta. Folosesci presintele și-ți adă aminte de ora ta de pe urmă. E nebunie să ne îngreuna viața cu fapte fără nici un scop. Nici

Înmormântarea lui Avram Iancu.

un lucru se nu-l faci ca pe gâcite! Vocațiunea vieții (chemarea vieții) tale, ce ai deprins-o și învățat-o, adevărat slujba ta se-ți fie plăcută și se o păstrezi aceea!

Când omul ar lăsa aceea ce nu i de lipsă în vorbele și în faptele sale, atunci s'ar întrece mai mult timp și ar avea mai puțină neliniște, dar nu numai faptele cele de nimica trebuie încunjurate, ci și cugetele de ore-ce acestea sunt. Causa faptelor netrebnice. Grijă, ce o dăm unui lucru, se fie amăsurată și proporționată cu însemnătatea aceluia.

Mergi pururea pe calea cea mai scurtă! calea scurtă e și cea mai naturală; acesta atât înseamnă, că: în vorbele noastre, ca și în faptele noastre, se urmăm minții noastre; acesta procedura ne scapă de mii de cugete și de lupte, de scaderi și vanități.

Depărtează din cugetele tale tot ce e stricacios, curios și viclan și te dedă a-ți însuși gândiri de acelea, cari fără de rușine le poți exprima când te-ar întreba despre acele.

Nu poți nicăcând aceea, ce trebuie se ții în ascuns. Și de este cineva, care se mă convingă de necorectitatea cugetelor ori a faptelor mele, atunci numai decât sum bucuros a face altcum. Ce e drept eu cerc numai dreptatea și adevărul acela, care nu a fost nimănui spre daună. Din contră acela, carele perseverază în rețetăcirile și nesciința sa, de sigur greșese.

Te dedă a îndeplini și lucruri de acelea, în cari mai înainte ai dubitat, că și mâna stângă deși din cauza că nu-i exercitată, e mai nedepinsă, dar cu atât prinde mai cu forță frâul.

Ori ce lucrul îndeplinește cu acea nisuință ca se fi bun; și precum poftesci la finea vieții tale se fi făcut, deja de acum te nusesce a vieții.

III.

Cât timp câștigă acela, care se uită numai la ceea ce însuși face, firesce se facă și lucre bine și drept, și așa se nu se uite, că ce face deapropoelui.

De câte ori te vei scandaliza de alții, tu îți revină în ori și te examinează, că ore tu ce defecte ai, pentru că îndată ce vei face asta, te va părăsi mânia și ciuda.

Dacă cineva greșese, îndreptă-l cu iubire și bună-voință și cu blândeță îi arată erorile. Și dacă greșese cineva, aceea e spre dauna lui, se poate că greșela nici se nu fi provenit dela el.

Ca se puțem judeca drept, trebuie se posedem multă știință. Ca principiu fundamental se ai și se știi, cumcă ființele raționale sunt pe lume pentru bunăstarea reciprocă și cumcă e o parte a dreptății de a fi la olaltă; câți au murit și sunt prav, fără a fi avut folos din inimiția, suspiționare sau din ură.

Adăți aminte, că și tu și pote și inimicul tău veți muri doră în scurt timp, și omenimea îndată va da uitarei și numele vostre. Mijlocul cel mai bun de a-ți resbuna asupra cuiva este, de a nu plăti rău pentru rău.

Se întâmplă uneori la gimnastică ori alte jocuri, de te spăria lovesce sau te împinge cineva și acesta de sigur nu i vom putea aserie de rea voință, ca și când respectivul ar fi atentat la viața noastră ei cu nepăsare îl ferim sau evităm pe unul ca acela. Chiar așa se întâmplă cu omul în deosebitele relații de viață și multe trebuie evitate, pentru că îți stă în via de a te feri de anumiți oameni fără a te mânie ori a-i suspicioana.

De ți-se întâmplă, că în acele împrejurări grele se fi neliniștit, caută a-ți recăștiga stăpânirea pentru tine. Nu te lăsa conturbat în îndătinata ta liniște și îndată vei fi domnul situațiunei, cum se va restitui echilibrul sufletului tău.

Și dacă te superi ori mâni așa de tare, cugetă că viața e scurtă și toți vom ajunge în mormânt.

Iu lume nu se întâmplă cu omul nimic, ce nu ar fi în stare a suporta. Sôrtea direge jurstările de viață spre folosul nostru. Se primim toate ca o medicină ordnată de medic. Multe medicini sunt amare și totuși bucuros le luăm, fiindcă speranța de a ne vindeca ne îndemna la acesta.

Nu te purta așa ca și când ai avea de trăit mii de ani, că mărtea e deasupra capului; deci cât trăiesci, fi tot-deuna om onest.

Pofta laudei deșartă te mână în coce și în colo? Cugetă, că cât de iute se scufundă toate în mormântul uitării și că ce abis mare are timpul înainte ta și și după tine; cât e de „nimic“ lauda omenescă și cât de schimbăcioși (labili) sunt cei ce ați te aplaudă și cât e de mic cercul în care îți așezi mărimea ta. În o di se va stinge și cel ce laudă și cel laudat. Durata vieții omenescă e un moment; viața însăși e un resboiu și un adăpost sau ospătăria a celor ce călătoresc și apoi ceea-ce vine e uitare.

Așa dar, ce ne pote pe noi conduce sigur? Numai un lucru și acela e „filosofia.“ Și ce înseamnă a fi „filosof?“ acesta înseamnă că se ne ferim sufletul de ori ce rușine și de daună; bucuria și durerea se o învingem, și nimic se nu ne încredem întâmplării; de minciună și fățarie se ne ferim și se nu ne batem capul că cum sunt faptele altora. Tote evenimentele vieții se ni-le deducem de acolo de unde ni-e originea noastră, dela D-deu și în fine se așteptăm mărtea în liniștea conștiinții!

Se nu scadă zelul și curajul tău, de cumva nu ți-a succes totdeuna de a-ți îndrepta viața după adevăratele principii fundamentale! Te indetulează înse când esperiezi cumcă faptele tale cele mai multe le-ai îndreptat în mod firesc! Dacă tot cursul vieții îți va fi regulat și când vei putea dice la totă ocașiunea cumcă: „am lucrat după cea mai bună a mea putere,“ atunci poți fi liniștit și ca în toate nisuințele tale se urmeză astfel, nime nu-ți va putea fi pedeca.

Pamfilu Grapini.

Cântarea României.

II.

O mamă din România trimite pe fiul seu la luptă.

Întro di de cătră sară,
Când plugari vin acasă,
Ioan încă vine dară,
Târziu după ce 'noptasă,

Alui mamă, sta la portă,
Așteptând fiul cu dor,
Intrebând junimea totă,
Vine Ion al seu odor?

Chiar atuncea, iată vine,
Ion pre mama lui salută
Mama îl chiamă lângă sine,
Și pre față îl serută.

Dicând două deci de ani,
Tu Ioane! ai plinit,
Domnul nostru, la osmani,
Ca să-i bată a pornit.

Toți ficiorii merg din țară,
Și la dunăre se strâng,
Și dela noi se gâtară,
Audi cum cântă la crâng.

Vin copile și te gata,
Și te du, nu zăbori,
Lasă plugul astă dată,
Și pre boi, de ai griji.

Că de ai avere mare,
Până țara-i-subjugată,
Numai ai asigurare,
De răpitori nici o dată.

Vin osmanii, și se duc,
Și răpesc averea totă,
Vîn tătari, basi bosuc,
Și strigă col dela pörtă,

Sictir, sictir, mări gheaur
Ad piastrii dela voi,
Și untrând rebelul fur,
Duce, toate dela noi,

Er când țara e Salvată,
Din vițel se face bou,
Și nu ai frică vro dată,
De răpire, nici de un ou,

Că de vei veni înderept
Se faci ori ce escusare,
Nu mi mai esti tu ficior drept,
De nu-i-face triumfare.

A lupta pentru salvare,
E dor mare, strămoșesc
Splendidă încoronare,
Are statul ostășesc,

Cine mure pentru țară,
Are fabric monument,
Că pre moșii săi, urmară,
Apărând al seu pământ.

El e ângerul salvării,
Și rațem neamului seu.
El e farul luminării,
In întunerecul greu.

Mergi voinice de te luptă,
Lasă plugul se mai stee,
Mergi frânge ori ce redută
Jugul țarei se se ieie

De ai dece rane în piept
Curgand sângele păreu,
Să nu faci pași înderept
Pân va încinge domnul tēu,

Până mâna ta cea dreaptă,
Va putea arma purta,
Stînga de fi ra fi tăiată,
Mergi la front nu înceta,

Aron Boca Velchereanul.

Importanța socială a religiunii.

În zilele noastre, când societatea civilă pare că tot mai mult decade în privința morală, se ivește necesitatea de a tracta despre ceea ce cementează, întărește și face ca să prospereze comunitatea civilă, adică despre religie, considerată din punct de vedere social. E necesar — când mintea se întunecă la aparițiunea doctrinelor false — ca toți să fiă convinși despre adevărurile următoare: importanța socială a religiunii e foarte mare; fără religie înțelăsă cum se cuvine și practizată cu fidelitate, societatea nu numai nu poate prospera, ci nici nu poate subsista în mod demn de consorțiul civil; prin religie societatea omenescă subsistă cu demnitate, prosperază, progresază până la culmea adevăratei civilizațiuni. Nu va fi greu a demonstra aceste adevăruri, dacă vom espune în propria lor lumină cele două concepte ale religiunii și societății, cari comparându-le, vor arăta relațiunile uneia cu cealaltă, și așa se va deduce cu evidență suprema importanță ce o are una față de cealaltă.

I.

În realitate, conceptul religiunii, luat în generalitatea sa, cuprinde în sine totalitatea datorințelor, prin cari omul trebuie să se înșcă cu D-đeu, atât cu privire la adevărurile teoretice, prin cari cunoșcem pre D-đeu, cât și cu privire la eserițiun practice al acelor acțiuni prin cari ũ dăm omagiul datorit; pentru aceea religiunea considerată în mod subiectiv e virtutea aceea, prin care omul se dispune cu stabilitate a presta cultul și onórea cuvenită lui D-đeu, pentru excelența sa supremă de creator și domn al universului; și pre când obiectul său formal sau specificatoriu e onórea datorită, ce se păstrează lui D-đeu (S. Thom. Aquin. Sum. Theol. 2. 2, ae p. 81. a. 4.) Dacă așa stă lucrul atunci se vede clar, că religiunea e atât de esențială și naturală pentru om, pre cât e de evident că omul e creatură rațională, care în virtutea rațiunei sale cunoșce propria sa dependență dela D-đeu, ca dela primul seu principiu, ultimul scop, bunătatea nemărginită, conserva-

torul, provădătorul, legislatorul și supremul răsbunător al dreptății. Fiindcă omul din însăși natura sa e inclinat și mișcat a da onoarea proporționată aceloră, cari participa în ore-care mod aceste perfecțiuni, cum e de es. părinților, binefăcătorilor, Suveranului; cu mult mai tare el e mișcat și inclinat din aceeași natură rațională a presta onoarea datorită lui D-deu, care în grad eminent conține — și încă în totă plenitudinea lor — aceste și infinite alte perfecțiuni. Din aceste apare, cât de mult greșesc atât cei-ce negă că pentru om religia e o datorință strictă, cât și cei cari o reduc la un instinct orb, ca se nu dicem nimic despre acei reuțacioși sau ignoranți cari numesc religia: artă sau măiestrie ca și ori-ce altă măiestria. Și ca se răspundem pe scurt celor de întâiu: ore există vre-o datorință mai strictă ca aceea ce o impune ordul moral când ne demândă se prestăm fiecăruia onoarea ce i-se cuvine? E un monstru acel fiu, care nu respectază pe părinții sei, e un nedisciplinat acel militar, care nu onorează pe ducele seu, e un rebel acel supus care nu voesc se dea respectul cuvenit Suveranului. Tote aceste ni-le propune dictarea naturală a rațiunii, și au fost executate de toți omenii, cari nu au cădut în vre-un viț, la care se-l fi condus vre-o patimă; și tot această rațiune a învățat tot-deuna și învață, că se datoresce o onoare cu mult mai înaltă la o ființă, care e supremul făcătoriu și domn al universului.

Dar chiar în această consistă exercițiul religiozii. Așadară a nega datorința strictă ce o are omul de a practisa religia e tot atâta cât a scote din fundamentele sale tot edificiul moralității.

II.

Aici se manifestă vacuitatea și ridicolitatea aceloră, cari combătând din răputeri religia, voesc se apară în mod hipocrit religioși dicând, că trebuie să se propage și practizeze *religia datorinței*. Dar ce e această religie a datorinței, când însăși datorința e aceea ce ne obligă a practisa religia? Intrebăm pe aceștia cum își explica ei propozițiunea: *omul trebuie se practizeze religia dato-*

rinței. Sau sub cuvântul *datorință* înțeleg ei cauza eficientă a ori-cărei obligațiuni, adică D-deu, supremul legislator, care a imprimat în inimile noastre legea morală și în acest sens dic obscur aceea-ce clar dis ar suna așa: *omul trebuie se practizeze religia prin care se onorează adevăratul D-deu*. Sau înțeleg sub *datorință* ideea abstractă a obligațiunii morale, escludând adevăratul obiect, la care trebuie să se îndrepte actele religioze și în acest sens propozițiunea lor nu dice nimic, și încă ce e mai rău, conduce la impietate. *Nu dice nimic*, pentru că ideea abstractă a datorinței nu e un ce real, ci un conțept al minții noastre și cultul unei idei abstracte ar fi cultul unei ființe ce nu există.

Inse fiind că datorința împoartă o relațiune între două ființe dotate de intelect și voință, datorința înțelēsă în modul acesta nu ar fi adevărată adevărință și pentru aceea a mărturisi în acest sens religia datorinței ar fi a profesa religia nulității, ceea-ce însemnă a nu fi de nici o religie. Din care causă cu tot dreptul am dis, că sentința adversarilor înțelēsă în acest sens *conduce la impietate*, pentru că impiu e acela, care negă obligațiunea de a onora prin religie pe adevăratul D-deu, afirmând obligațiunea chimerică a unei religii ce e o nulitate. Fundamentul adevărat al moralității și al datorinței consistă în a cunoște aceea-ce lumina rațiunii neobscurate de patimi morbóse ne manifestēsă că există, adică o ființă supremă, foarte perfectă, făcătoriu universului, legislatorul suveran răsbunătorul justiției căruia fiecare creatură rațională îi datoresce ascultare, respect și ubire, a căui lege imprimată în inima noastră e superioară față cu ori-ce lege omenescă, nici pôte să se înfranga prin vre-o putere omenescă, nici nuse schimbă schimbându-se circumstanțele sau timpurile, a căruia autoritate dă vigóre la ori ce altă autoritate, căci ori-ce autoritate e o participațiune din autoritatea divină, a căruia putere nime nu o pôte încunjura, a căruia justiție negreșit va premia pe cei bunți și va pedepsi pe cei răi. Aceste sunt adevăratele base ale datorinței și ale moralei, cu aceste stă în legătură religia cea adevărată.

(Va urma.)

I-ȚI MAI ADUCI AMINTE?

*I-ți mai aduci aminte dragă
De vremea când eram copil,
Pe când în pepturile noastre
Aveam aceleși doruri vii?*

*Tu suspinau și eu cu doru-mi
Înțelegam suspinul teu,
Înțelegam, căci tot de-aceea
Oftam adeseori și eu.*

*De te uitați la mine scumpă
Înțelegam ce-aveai să-mi spui
Și nu-mă spuneai, căci ochișori-mi
Destăinuiau că pricepui.*

*Nemica nu eră ce 'n cale
Să ne fi stat se nu iubim!
Amorul stă 'ntre noi în pace,
Cum stă în cer un Serafim...*

*De câte ori mi-aduc aminte
De-acele timpuri — plâng amar,
Plâng, căci doriām să țină vécuri
Acele vremi — dar înzădar!*

Aurel

Recepte.

Scaldă dezvoltativă fotografică (nouă.)

O scaldă dezvoltativă cu ajutorul căreia obținem negative mai clare și mai tari se face (după Cousin) după receptul următor:

Natrium sulfuric, (liber de apă)	110 gr.
Soluțiune concentrată de Natrium carbonic	10 cem.
Hidrochinon	10 gr.
Soluțiune (10%) de Bronicalium	5 picur.
Apă destilată	1000 gr.

Înainte de a pune în acesta placă sensibilă espuse, adaugem câțiva picur.

Iodkalium	20 gr.
Iod	5 gr.
Aqua destill.	1000 gr.

Acesta este receptul cel mai nou.

Nițu.

Clei bun pentru celluloid, os, etc.

Celluloidul se poate clei cu următoarea soluțiune:

Schellack	2 părți.
Spirit de camphor	3
Alkohol	4

Cu acesta poți clei celluloidul și pe lemn, fer, ori alte corpuri.

(Chimist)

Leac de casă contra tusei.

Un leac ieftin și eficient *contra tusei* se găsește în fiecare casă. Ia o citromă, taie-o în două și storce-i tot sucul în un pahar sau o lingie. Ia apă clocotind, cam $\frac{1}{2}$ litră și tornă pe acest suc de citromă. Adaugă apoi atâta miere de stup, pe cât de dulce îți place și bea pe zi cât de des. În 2-3 zile ești mântuit de ea.

(R. S.)

Unsore bună pentru osi.

Unsore bună *de uns osiile carelor* se poate pregăti ușor. *Iarna* folosește ulei de lemn, în care mesteci puțin graphit. Înainte de a unge osia mestecă-l bine. *Vara* ia o parte ulei de lemn și o parte senu de vită topit bine, la acesta adaugă puțin graphit, dar nu pune mult căci atunci e rău. Unsoreă acesta e foarte bună și

te asigur, că e cu 50 procente mai ieftină ca ori care alta. Când ungi carul, folosește numai foarte puțină, ceea: unge osiile numai de abia.

(Fd—be)

Ceva despre turtărit.

Sub acest titlu am scris în numărul 3 și 4 a „Revistei Ilustrate“ la secția „Amatorul pe toate terenele“, o scurtă îndrumare despre facerea turtelor, cu care ocaziune am promis de a publica în unul din numărul următor ai „Revistei Ilustrate“ și unele recepte pentru pregătirea a mai multor feluri de turte.

Eas se urmeze dar acele recepte, dintre cari „Amatorul“ își va alege acelea pe cari îi vor conveni și-i vor plăcea mai bine.

I.

Se ia o cantitate de aluat de miere preluciat cu potașă după cum vom arăta mai la vale și dacă proba e bună se adaugă tot la 5 chilograme aluat câte $33\frac{1}{3}$ gr. scorțișoră pisată și 25 grame esență de garoafe (Dianthus-Nelken) precum și 66 gr. piment.

Se măsură aluatul pându-se tot câte un chilogram într-o parte, părțile aceste apoi iară se subimpart în alte părți mai mici și egale în formă rotundă ori lungăreță, corespundătoare tipsei (tavei) în care se pun.

Se preseră cu simbură de mandulă curățită și se șmălțuesc cu șmalț de color brună.

II.

Se pregătesc un aluat de $1\frac{1}{2}$ chilogram făină, 1 chilogram zăchar, $\frac{3}{4}$ litră miere, 625 gr. mandule, $\frac{1}{2}$ pahar vinars, $33\frac{1}{3}$ gr. nucă muscată, esență de garoafe, coriandru, scorțișoră, 125 gr. suc de lămâie și coji de portocale.

III.

Se pregătesc un aluat din 1 chilogram miere, 500 gr. mandule, 125-375 gr. coji de portocale, 125-250 gr. suc de lămâie, $33\frac{1}{3}$ gr. coriandru, $33\frac{1}{3}$ gr. esență de garoafe, $33\frac{1}{3}$ gr. scorțișoră, $33\frac{1}{3}$ potașă, ceva vinars și $\frac{1}{2}$ chilgr. făină.

După 8 ore aluatul se cocce în forme și apoi se șmălțuesc cu zăchar și se pune să se usce.

IV.

La 5 chilograme aluat cu miere se frământă $83\frac{1}{2}$ grame scorțișoră, 50 gr. esență de garoafe și 50 gr. mandule dumnicate.

După cocere li-se dă o șmălțuire albă.

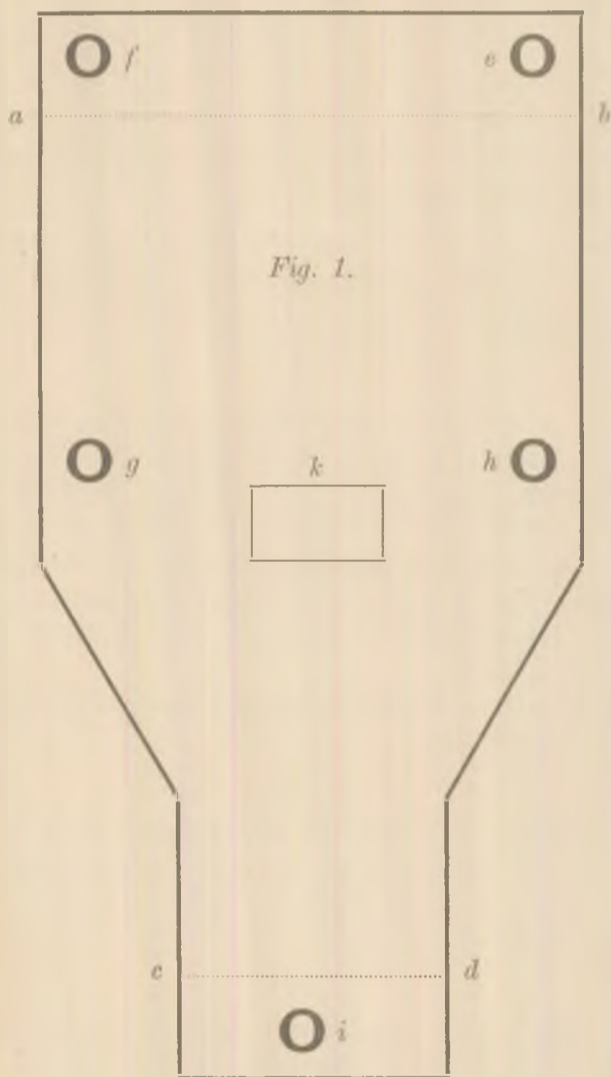
V.

- 2 chilogr. miere.
 2 „ făină.
 375 grame mandule.
 $16\frac{2}{3}$ „ cuișore.
 $16\frac{2}{3}$ „ scorțișoră,
 $16\frac{2}{3}$ „ cardamome.
 $33\frac{1}{2}$ „ Piment.
 $33\frac{1}{3}$ „ potașă..

Turtele pregătite după acest recept, după coccere le punem să se recesească apoi le cufundăm în apă rece și le punem în cuptor la căldură ca să se usce, ori le obducem mai întâiu cu un decoct din 1 literă de bere, $133\frac{1}{3}$ gr. zahar, 50 gr. făină de înăsprălă și apoi le uscăm în cuptor.

VI.

- $1\frac{1}{2}$ parte aluat cu miere
 $2\frac{1}{2}$ chilogr. aluat cu zahar.
 $1\frac{1}{2}$ „ mandule dumnicate.
 375 gr. citronat.
 500 „ coji de portocale.
 $166\frac{2}{3}$ „ scorțișoră.
 50 „ cuișore și
 $16\frac{2}{3}$ „ cardaomome sdrobite.

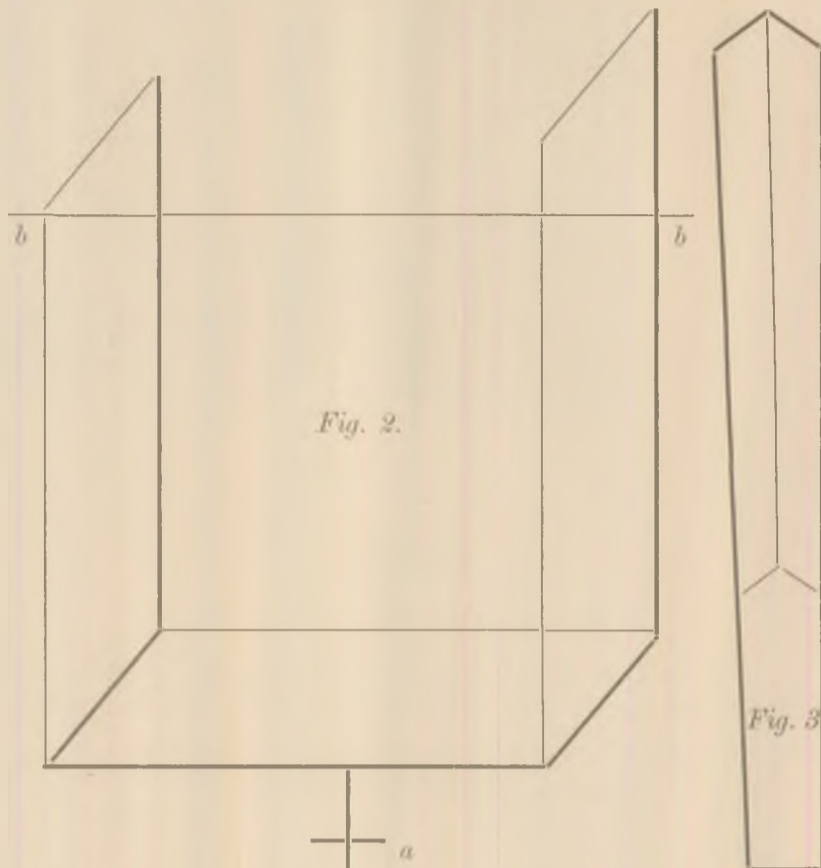

VII.

În una literă de miere se pun 3 dl. apă și puține cuișore, o ferbă puțin, o pui să se stimpere, apoi la 1 literă făină pui de 4—5 cr. salicali și potașă (se capătă în apotecă) mestecă cu 3—4 ouă și apoi cu sirupul, pui atâta făină cât se recere ca se ai un aluat vârtor ca turta de tăieței.

Aluatul se frământă bine, se întinde pe culpător în grosimea unei dungă de cuțit, se taie farme și se pune în o tipsie la căl-

dură astupată cu o față de masă împăturită, până ce dospesce, de se ridică, apoi se bagă în cuptor spre a se coci.

VIII.

- 500 gr. zahar.
 $\frac{1}{3}$ literă abă ori lapte fert.
 625 gr. făină.

Bine mestecate la olaltă se lasă se dospesca câteva ore apoi se pune:

- $16\frac{2}{3}$ gr. scorțișoră.
 $8\frac{1}{2}$ „ cuișore.
 $8\frac{1}{3}$ „ cardamome.
 4 gălbănușuri de ouă și
 $8\frac{1}{3}$ gr. potașă topită în apă.

IX.

(Alune pentru copii.)

Se face un aluat din $2\frac{1}{2}$ chilograme sirup, $3\frac{1}{2}$ chilograme făină, la care după ce a dospit câteva ore se adaugă 66 grame potașă cu aromate, sau 8 ouă, 1 chilogram zahar, 1 chilogram făină și aromate.

X.

- 2 chilograme sirup.
 2 „ aluat cu miere.

Frământăle aceste două la olaltă și adaugă $66\frac{2}{3}$ grame potașă și apoi iar le frământă bine.

În urmă fă un aluat din 250 gr. unt sărat, 250 gr. făină, mestecă la acestea $16\frac{2}{3}$ gr. scorțișoră, $16\frac{2}{3}$ gr. cuișore, frământă bine apoi ambe aceste aluaturi la olaltă, le așeză în forme lungă-rețe și le coce repede în ferbintelă mare.

XI.

Smaltz alb pentru turte.

Se cerne printr'o sătă desă zahar alb ori melisă (Meliszucker) și-l batem acesta cu 24—28 albușuri de oue, în care se nu fie nici un pic de gălbenuș, punem din când în când în decursul baterii 3—4 linguri oțet tare, spre a se face masa albă frumos,

adauge apoi la acesta atâta apă, încât să se pôtă mesteca în ea 625—750 grame, ma la turte mai de rând și până la 1 chilogram înăsprălă.

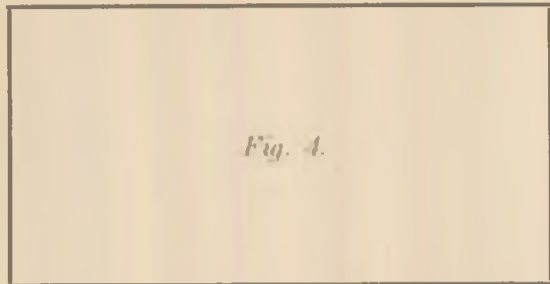

Fig. 4.

Fig. 5.

Șmalț brun.

125 gr. gumi arabic se disolvă în $\frac{1}{2}$ litră apă ori bere, se adauge apoi $66\frac{2}{3}$ gr. zăhar și se obduc turtele în stare căldicică cu acesta mixtură, se pun în cuptor ca să se usce și apoi se păstrează într'un loc zvântat ca se nu se moie.

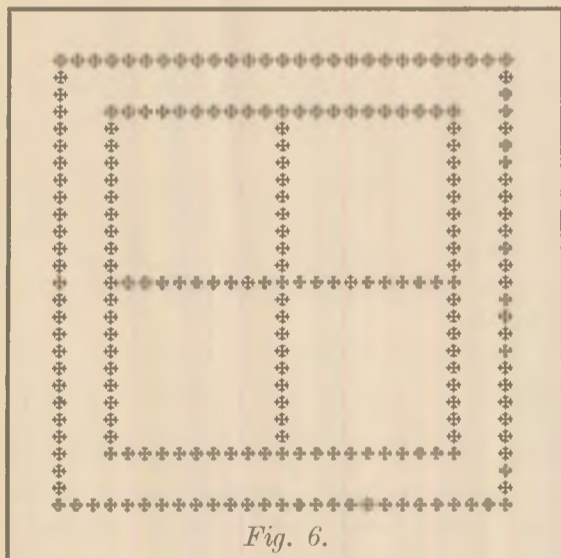

Fig. 6.

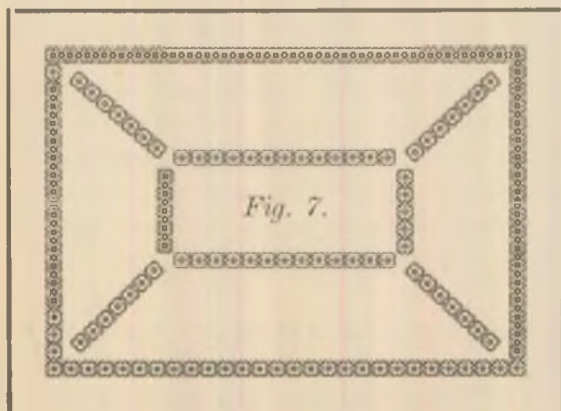

Fig. 7.

Pregătirea aluatului de turte pentru cocere.

Aluatul pregătit după descrierea din numerii 3 și 4 se păstrează la un loc răcoros.

Când voim a coci turte, luăm o cantitate de cât avem trebuință și încă de cu sera o aducem în casă' ca peste noapte stând aluatul la căldură să se moie spre a se putea lucra mai bine.

Aluatul se pune pe culpător înse nici când mai mult ca de 20 chilograme de-odată nu, pentru ca să se pôtă frământa mai bine.

Dacă e prea vêrtos se mai moie cu apă de zăhar.

Se adauge apoi tot la 500 gr. aluat frământat cu miere orî cu sirup, $2\frac{1}{2}$ gr. potașă, iar la aluatul frământat cu zăhar tot la 500 gr. aluat câte $8\frac{1}{3}$ amoniac și se mestecă apoi cu ingredientele din rețetele de mai sus, pe carî voim a le alege.

Requisite de lipsă la facerea turtelor.

La facerea turtelor avem lipsă de următoarele requisite:

1. *Culpătorul.* Acesta are forma ce se vede în *fig. 1.*, făcut din lemn de stăjar în grosime de 5 cm., în lungime de 1.42 cm., și în lățime la *a--b* de 70 cm. iar la *c--d* 35 cm.

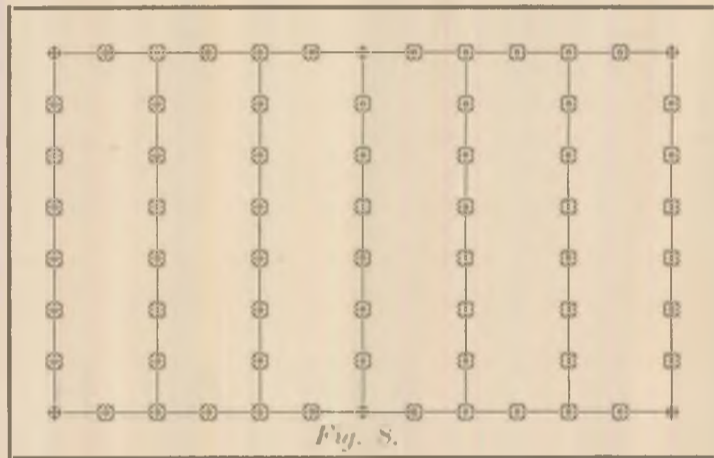

Fig. 8.

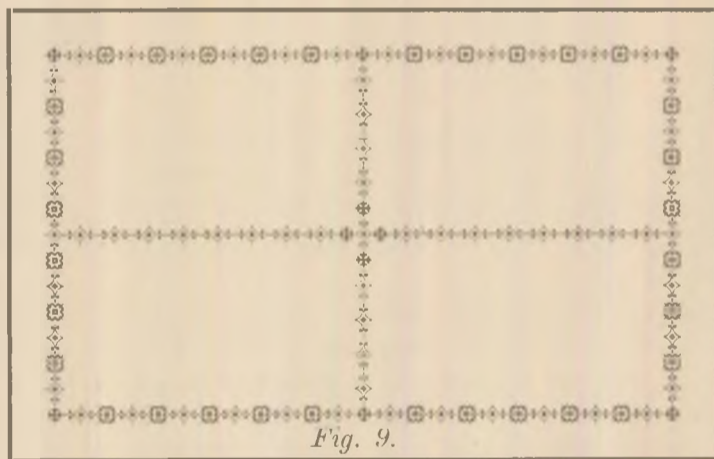

Fig. 9.

La punctele *e, f, g, h* și *i* sunt înțepenite piciorde de lemn lungi de 42 cm. și aședat plecate înafară în partea de desupt.

La punctul *k*. culpătorul are o gaură, în care se înțepenesce o furculiță de fer ce se vede în *fig. 2.* Acesta furculiță la partea de desupt *a)* este provêdută cu un șurub spre a se putea bine înțepeni în culpător.

În partea superiôră a furculiței la *b)* este un cuiu, în care se înțepenesce lemnul (frământătorul) din *fig. 3.* (acesta se folosesce la frământarea aluatului de pe cupător în modul cum se folosesce melița la lucratul cănepei numai cât aici lucră doi ómenî unul împinge aluatul sub frământător, celalalt ridică și apasă frământătorul de atâtea orî, până până când aluatul e așa de bine frământat, încât tăindu-l cu cuțitul nu se observă nici un boboloț în aluat.)

Frământătorul trebuie se fie cu 1.42 cm. mai lung decât culpătorul, făcut din lemn tare în grosime de 8 cm., pe una lature lat iar în cealaltă parte în formă prismatică.

2. *Formele de turci*. Acestea se pregătesc din lemn tare de fag, paltin ori cișeș, în care se scobesc în adâncime de 1½ cm. diferite figuri după receșințe în formă quadrată, lungăreț, rotundă ori forma inimii etc. vezi figurile: 4, 5, 6, 7, 8 și 9.

3. *Tipsii* (tavo) *d' tinish-u* (pleu) *pentru cocere*. Acestea au gardini de 2, 4 și 7 cm.

4. *Coreți de diferite mărimi*.

5. *Căldări de aramă* în mărimi diverse.

6. *Sucitoare*.

7. *Diverse sate și călțe* etc.

I. B.

Său bun pentru alții, e numai acela, ce-l pregătește însuși omul, la el acasă din senu de via. Cumpără dela măcelar senu curat și-l topesc încet, ca se nu se prăjască de loc. Firesce că seul trebuie tăiat mărunt înainte de a-l pune la foc.

Alifie pentru rane. Se topesc împreună (far a le fierbe) până se amestecă bine: 10 deca ceară curată, 7 deca colofoniu, 4 deca ulei de in curat și 4 deca senu de via.

Alifie sau flastru englezesc. Se pune 80 gr. beșică de morun tăiată mărunt în 1500 gr. apa destilată (din apotecă) și se ține d'amoiu ca la 24 ore. Apoi se topesc beșica de morun puind'o la foc puțin dimpreună cu apa, în care a stat. Se mai adaugă încă 80 gr. spirt de vin de cel tare și 6 gr. glicerin. Apoi se strecură și se unge cu ea un petec de mătăasă ca de 10 cm. de lung și de lat. La cas de trebuință, tăiem din el câte o bucățică.

Pentru turisti și amici de sport. După raporte primite pe deplin autentice se întrebuințează de mult timp încoace de partea turistilor cercați și a amicilor de sport înainte și după mersuri încordate cu cel mai bun succes *fluidul de podagră alui Kwizda*, Fluidul de podagră alui Kwizda poșede, precum ni-se împărtășesc calitatea, a întări nervele corpului omenesc și a-i face rezistența mai durabilă, încât se potă învinge cu ușoritate strapațele cele mai mari. Pe de alta parte procură acest mijloc părților amorțite ale musculaturii cea mai deplină restaurare de puteri și delatură orice oboseală și ori-ce dureri, obvenite după strapațe mari. Pentru acei, cari călătoresc mult pe jos, cât și pentru amicii de sport, are acesta îndegetare, obvenita dela bărbați de specialitate, cea mai mare însemnătate.

Picuri în contra durerii de măsle. Topesc 2 părți mastic (mastic) de cel mai bun în 7 grame clorofom, după aceea mai adaug 2 grame balsam de Peru, toate din apotecă. Törnă 2-3 picuri pe bumbac și pune în găumoșia măslei ce te dore. Durerea are se înceteze numai de cât.

Pentru negei. Se picătorese de 2-3 ori la zi cu acid salitric. Spre acest scop ne servim de o aștiuță ascuțită.

Apă de gură. Cognacul ba chiar și spirtul ordinar lungit cu apă, e tot atât de potrivit pentru spălarea gurei (dar nu și a gâtului!) ca și ori-care apă de gură cumpărată cu bani grei.

Amicul poporului.

DE ALE POPORULUI.

Strigoii.

Prințend înainte de pașei un șerpe să-i tai capul cu un ban de argint, și în gură puneți un cățel de aiu (usturoiu), îngropă-l, și crescând frunze din aiu puneți în palărie și urcându-te sêra când vine ciurda în o salcă vei vedea strigoii călărind pe vaci. (Mureș-Sâncraiu).

Sau cu o plăcintă dela anul nou urcă-te în sêra de Sên-Georgiu în un arbore și te leagă sdravên de el. Trecând ciurda pe acolo, strigoii te vêd, vin la arbore și scutură, apoi se urcă la tine iți cer plăcinta. Să aibi grije să le ajungă la toți căci alt cum e vai de tine. Apoi se scoboră și te lasă în pace (Calvaser).

Sau în Dumineca Floriilor i-ți faci un fluer de salcă, dar așa ca să nu te uiți la el de loc, și-l îngropi în pamânt. La Sên-Georgiu uitându-te prin el vei vedea strigoii călărind pe vaci (Mureș-Sâncraiu).

Sau bei în dimineața de Sên-Girogiu vinars sau apă în care ai băgat câte-va fire de piper și suindute în un arbore vei vedea strigoii (Cichindeal).

Sau în dimineața de Sên-Georgiu înainte de a resări sôrele iți faci fluer de salcă fără a te uita la el. Sêra privind prin el vei vedea strigoii (Ludișor).

Din aceste câte-va credințe se vede chiar că strigoii sunt mai înverșunați la Sên-Georgiu, când și trebuie pădite vitele mai tare de ei. Se folosesc de mai multe mijloce de apărare.

Pe pörtă se pune un ram de măceș (rosa canina) și câte-va fire de leuștean, ghimpit măceșului și mirosul greu a leușteanului au putere de-ai alunga.

La ușa grajdului se pune grapa cu colți în sus, sub ea te

poți ascunde dacă ai voce să veți strigoii cari trec pe acolo. Ușa grajdului se unge cu usturoi (aiu) în coda vacilor se pune aiu, a cărui miros încă îi alungă.

Se întâmplă de multe ori că mai ales vacile de odată i-și perd laptele, dar fără de a se arêta simptomele arêtate mai sus. Atunci necazul trebuie căutat alt unde-va. Poporul crede atunci că vre-un șerpe a supt vaca la pășune sau acasă în grajd. Omorând șerpele rêul încetă.

Strigoii sunt mari dușmani ai nevêstuicilor. Aceste apêră vacile în contra lor, pentru acea Româncele le pun pe grindă în grajd furcă cu caiet și fus ca să stee mai mult în locul acela. Iar pielea de șerpe și nevêstuică se foloseșce la mușcăturii sau înflăturii de a ugerului. Asupra laptelui dela oi afară de strigoii mai au putere și cucii aceia, cari au cântat când au fêtat ele, și li-l pot lua. Decî ca să nu-și pêrde oile laptele la „Ales“ le rescucăiesc. adeca rup un colac în doue, o parte o mănca cei adunați de față, iar cealaltă să dă oilor în tărițe preste an ca să și păstreze laptele. ¹⁾

Apoi paserea Mulgătorul caprelor asemenea are putere de a lua laptele nu numai dela capre ci și dela oi și vaci încât numai după multe descântece și cu multe afumături de tãmăie o poți depărta dela staul și a te scăpa de ea. (Ariesul de pădure) ²⁾

Oile și caprele supte de ea nu mai sunt bune de ținut. De multe ori strică și o turmă întreagă.

¹⁾ S. H. Marian ornitol. rom. Cernauți 1883 tom I. pag. 67-68.

²⁾ At. M. Marienescu „Alesul publ. în Familia a IX Pesta 1873 Nr. 21 pag. 240 cit. la S. Fl. Marian an ornitol. pop. rom. tom. I. dag. 48.

Strigoii pe sămănături și bucate, se pot cunoșce după ce sunt născuți. Atunci moșa, bătrână pricepută în ló e, i-i soroceșce să fie pe sămănături, sau bucate, sau peșci etc. căci altcum apoi au putere preste tóte aceste.

Strigoii pe sămănături iau un lepedeu alb în spate și des de dimineată până nu se ia róua i-l pórtă peste holda altora până ce să udă de róua. Mergënd la holdele lor i-l store și sămănăturile vor fi frumósă, mari la spic și pline la grăunț chiar și când sunt anii cei mai slabi. Dar holdele de pe cari au luat róua sunt „pălite,” spic mic țepoșat preste tot slabe chiar și când umblă veacurile cele mai bune (Ludișor).

Locuitorii din Mureș-Săncrai cred că în dimineța de Rusale merg strigoii și iau róua. Venind acasă store lepedeu în o stieluță, apa o pun bine și când fac pâne picură de dóue 3 ori în aluat, care creșce vödënd cu ochii cum creșce potopul de ráuri sub palpitările prea ferbinți pentru bucuria sosirei primăverii. Din un blid făină pot face atăta pâne ca alții din o ferdela.

Strigoii pe bucate se schimbă în broșce și așa lucră pentru câștig. Un om bătrân din jurul Cicindealului ne povesteșce următoarele:

„Odată îmblateam în șură cu îmblăcii (mașinile neintroduse fiind și ađi tot cu îmblăcii facem de ale guri). Cătră sêră pe când voiam să vëndur iacă o broșcă vine sáring greoi apucă un fir sau dóue de grâu și se departă. Nu preste mult vine a dóua, a treia oră. Am priceput că e strigoiu. Când a venit a 4-a oră am prins-o și am legat-o strêns de córnela unui furcoiu apoi mi-am contiunat lucrul cu linișcea obișnuită. După ce am gătat de vëndurat și am luat grăul de pe arie am eliberat și broșca. De abia se mai putea mișca. O petrecui cu ochii. Dispăru în curtea de peste Drum. A dóua di dimineța vine o copilă și chiamă pe preot să spovedeșca pe bunică-sa că e morbosă de morte. A mărturisit-o și la câte-va zile a murit. Unii povesteau că a fost strigoie pe bucate.”

Strigoii pe vite. Hotărâți încă din fașe pe ce să fie strigoii, după mórtea lor încep să moră vitele, din ținutul întreg. Dacă s'a presupus despre cineva că a fost strigoiu pe vite i-l împung cu fiară ca să-i iasă puterea de a strica (Vetel-Banat sau i-l îngropă cu fața în jos. Mai de mult îi și desgrăpau și-i bateau până ce-i perdeau puterea de strigoii (Ludișor).

Strigoii pe peșci. Puterea acestora stă în aceea că pot prinde pescii cu mare ușurință. Intră în apă, pescii stau nemișcați ca amortiți i-i adună cu mâna și-i bagă în straiță. Strigoii aceștia nu strică nimenui.

Se întâmplă de sunt întrunite tóte spdețiile acestea într'un singur individ, care e o adevărată plagă pentru ținutul acela, vin strică mort strică și despre unul ca acela se dice, că nu e păcat se-l omori dacă-l cunoști.

Strigoiu, strigoie, e și un nume de batjocură, o poreclă care în povestile poporului să dă mai cu semă mamelor meștere, cari umblă în ruțul capului se repue copiii bărbatului seu remași de prima soția.

V. Alexandi a scris despre strigoii poesia: Noptea sfântului Andreiu. M. Eminescu „Strigoii,” D. Bolintinean Umbra rêsburătoare etc.

Aceștia sunt strigoii poporului simplii ca el. Strigoii aceștia pe di ce merge pierd tot mai mulți adepti, dar în schimb strigoii civilizați ai spiritismului cuprind teren tot mai mult. Și aici concurență.

Lăsați strigoii, de ori-ce specie în pace, că de va fi lucrul dela D-șeu, mână omenescă nu-l va putea nimici, iar de va fi omenesc se va reîntorce de sine în noptea neființei.

Blaj, în Februarie 1899.

Ioan Maior și Octavian Popa.

(Fine.)

CIMILITURÎ

de Teodor A. Bogdan, învățator în Bistrița.

Am o rochie vinețea
Plină de schintei pe ea.

(Cernul și sticle.)

Bumb strălucitor
Pe-un fund de cuptor.

(Sorce.)

Am o vacă forfecată
Trupu și 'l bagă 'n poiată
Córnela le lasă 'n pórtă.

(Ștederul.)

Am un purcelaș
Și 'ndată 'l ingraș.

(Fusul.)

Cine cântă 'n munte
In hăinițe scurte?

(Nici.)

Am o lăduțea
Cu mărgelă 'n ea.

(Gura cu dinți.)

Am o floricea
Cu bumbac în ea.

(Lunina.)

O gongă strimbă, ferecată,
Umblă cu gura căscată
Ce-i pică 'n drum, taie 'ndată.

(Cosa.)

Când e cald e înroșit
Când e rece e 'negrit.

(Arbunice.)

Roșie 'n vezut
Ustură la gust..

(Piperușca.)

In pădure nașce
In pădure cresce
Vine-acasă încâldeșce.

(Lemnul.)

Cine mere 'n pod ca-un domn
Și nu dă samă la om?

(Frunul.)

Cronica.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ își va ținea adunarea generală ordinară în anul acesta la Băile-Herculane, pe zilele 9 și 10 Septembrie st. nou 1900, pe lângă următorul Program.

Ședința I.

Dumineca în 9 Septembrie st. n. 1900 la 11 ore înainte de ameați.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Constatarea delegaților prezenți.
3. Raport despre activitatea comitetului central în anul expirat.
4. Alegerea comisiunilor:
  - a) pentru examinarea raportului general;
  - b) pentru examinarea rațiociniului pe anul 1899 și a proiectului de buget pentru anul 1901;
  - c) pentru studierea proiectului de regulament despre înființarea secțiunilor științifice și literare, înaintat spre aprobare;
  - d) pentru înscrierea de membri și încassarea taxelor.
5. Propuneri eventuale.

Ședința II.

Luni în 10 Septembrie st. n. 1900 la 10 ore înainte de ameați.

Ordinea de zi:

1. Raportele comisiunilor exmise în ședința primă.
2. Propunere relativ la inactivarea secțiunilor științifice și literare.
3. Fixarea locului pentru proxima adunare generală.
4. Dispozițiuni pentru verificarea proceselor verbale.
5. Închiderea adunării generale.

Disertațiunile se vor citi în o ședință specială, ce se va ține Duminecă în 9 Septembrie n. la orele 3 p. m.

Se observă, că eventualele disertațiuni și propuneri au să fie prezentate în scris prezidiului Asociațiunii (în Sibiu, Strada-Morii Nr. 8) cu 8 zile, iar eventualele interpelațiuni cu 3 zile înainte de adunarea generală.

Inteligența română din Teaca va aranja o Petrecere de vară care se va ținea Duminecă, în 26 August st. n. 1900 în sala hotelului „Kirscher“ din loc. Inceputul la 7 ore seara. Prețul de intrare: de persoană singuratică 1 cor. 60 fi. iar de persoană în familie 1 cor. 20 fi. Venitul curat este destinat spre scopuri filantropice. Suprasolvirile maritimose se primesc cu mulțămintă și se vor cuita pe cale diaristică.

Petrecerea de vară aranjată în pavilionul din Ragla la 12 August a fost bine cercetată cu acesta ocaziune sa dat și un concert, la care cântările au fost executate de corul plugarilor români din Șoimuș după următorul program: 1. **Dorule odorule** quartet, cor mixt de: V. Magdu, 2. **Regina Ostrogoților** de G. Coșbuc, declamată de d-șora *Elena Posmușan*. 3. **Disa badea...** quintet, de C. Musicescu; cor mixt. 4. **Rugămintea din urmă** de G. Coșbuc, declamată de *Teodor Adace*. 5. **Nu-i dreptate...** quartet de G. Dima; cor femeesc. 6. **Pasere nevinovată** (solo) predată de d-șora *Maria Tanco*. 7. **M'ăș mărta** terțet, de C. Popovicî 8. **Nevasta, care iubesc** sextet, de C. Musicescu. 9. **Nasul**, monolog de I. Fodor; predat de *Ionică Groze*. 10. **Brăul popilor** quartet, cor mixt cu solo de C. Musicescu. 11. **Cuvânt de închidere**, rostit de președintele d-l *Teodor Șimon*.

Concertul a reusit preste așteptare de bine.

Hymen. Valeria Veturia Coșbuc și Panteleimon Zagrai, teolog abs., își vor celebra cununia lor la 30 August în biserica gr.-cat. din Leșiu.

Necrolog. Dr. Ioan David, secretar al institutului Albina a răposat la 1/14 August 1900.

Jocurile naționale. Sub acest titlu „România Jună“ din București publică un interesent articolu pre care din punct de vedere al interesului general ce trebuie să avem toți românii față de cultivarea jocurilor noastre naționale îl reproducem și noi și-l recomandăm atențiunei lectorilor „Revistei II.“

La ori-ce popor trebuie ca între jocurile așa numite de salon să se afle și câte-va naționale, proprii ale acelu popor, pe lângă cele ce de obicei au ajuns comune tuturor popoarelor civilizate. Așa la Englezi, așa la Germani și Francezi, așa la Spanioli și Italiani, așa la Unguri și la Sârbi, etc.

Dar la noi Românii?

Streinul care-ar căuta la vre-o petrecere de joc de la noi să observe care ni-s jocurile noastre naționale, proprii ale Romanului, afară de legănată horă n'ar mai afla altele. În schimb va observa, că Românii și Românele jocă cu multă destoinicie mai toate jocurile obiicnute în lumea apusului, toate streine lor.

Aceasta de sigur nu ne va face laudă în fața streinului obiicnuit ca să găsească lucrurile ca și 'n țeara lui.

Am zis că totuși mai jucăm hora. Intr'adevăr mai toate petrecerile cu joc ale noastre se încep și se sfîrșesc cu hora. Acel însă care a văzut jucându-se acest joc așa cum trebuie, blând, domol, legănat, jucătorii privind toți unul la altul nu în pământ nici pe dealuri, privind și la o horă jucată prin salónele orașelor s'ar putea întreba: acesta se fie jocul care oglindește întreaga fire blândă a Romanului? — căci așa de detestabil se jocă!

Și așa trebuie să fie căci profesorii și profesorele de dans nu învață pe domnișore și domnișori și hora, ș'apoi aceștia din urmă nu prea au ocaziune să se ducă la țeară să vadă o horă frumos încinsă.

Iată dar cum că unicul joc românesc rămas în salónele noastre nu-l cultivăm cum trebuie, tot din neglijența noastră. Ar putea cine-va cere ca să se introducă și alte jocuri naționale prin salónele orașenești așa stînd lucrul?

Cam greu!

Și totuși la poporul nostru se găsesc jocuri cari forte bine ar putea înlocui multe jocuri dintre cele „nemțești“ cari ađi le ținem în cinste în salónele noastre. Ne-am putea încredința despre aceasta pe dată ce am cunóște jocurile noastre românești. Dar veđi tocmai aci zace rēul; nu le cunóscem și nici nu ne interesăm a le cunóscce.

Nu stă lucrul tot așa cu frații nostri Ardeleni și Bucovineni; ei au vedut că în popor sunt jocuri destul de frumoșe și alese, cari ar merita a se înălta prin salónele lor, că astă-đi nu e petrecere cu joc unde se nu se jóce jocuri naționale. Au alcătuit chiar din jocurile vomănesci un joc, care înlocuesce cu succes quadrilul adus din apus. Ađi cine nu vede prin programele de jocuri: Ardeleana, Murășana, Romana, Călușerul, Bătuta, etc. etc., tot jocuri naționale cari de cari mai frumoșe și alese.

Ore n'ar trebui se ne luăm și noi sēma ca se facem ce-au făcut și ce fac dēnșii, aducēnd în salónele noastre jocurile romănesci? Care român de inimă ar rēspunde negativ? Se voim numai și se începem. Se nu ne mulțumim numai a privi pe scenele teatrelor câte o trupă de jucători ai jocurilor romănesci, ci se le transpunem în casele noastre cu ocazia petrecerilor de joc.

În timpul din urmă la noi s'a popularizat un joc sērbesc „serba“ pentru care s'a compus sute de melodii și-l jocă Românii nostri cu foc și îndesat înloc de a juca vr'un brău ori vre-o oltenescă de ale poporului nostru.

Toate némurile își iubesc și musica și jocurile naționale; ore numai noi se facem excepție? Se ni-le iubim și noi, se ne jucăm jocurile romănesci cu aceeași pasiune bună-óră cu care își jocă Maghiarul și Maghiara csardașul lor.

Caritatea. Pentru caritatea la administrațiunea averilor bisericesci din Șoimuș a mai incurs următoarele sume:

Transport din nrîi 5—6	cor. 9 bani	78.
14. Augustin Botian, Săcal	1 „	20.
15. Larion Cuiejdean, Budacul-român	— „	44.
16. Dumitru Roșca, Seliște	— „	40.
17. Aron Mihăiescu	— „	44.
18. Ioan N. Miclea Buzd	1 „	20.
19. Radu Jantea, Șohodol	— „	35.
20. Ioan Papiriu Pop, Siciu	— „	50.
21. Nistor Feldrehan, econ. Bud.-rom. „	— „	44.

22. Nicolau Matheiu, Chiheriul-de-sus	2 „	—.
23. Ioan P. Vlad, Saldorf	1 „	—.
24. Ioan Buta, econom Șoimuș	— „	44.
25. Victor Baci, econom Șoimuș	— „	44.
26. V. D. Baci, econom Șoimuș	— „	44.
27. Nastasia Baci, Șoimuș	1 „	20.
28. Nastasia B. născută Moldovan	— „	40.
29. Parcalab Stefan lui Michailă	— „	44.
Suma	21 „	11.

Vasile Baci,
curator prim bisericesc.

Gâcitură de șach

de *Mărioara Vlăsa.*

Se poate deslega după săritura calului.

			Flo-	flo-			
	sar.	în-	desc,	lo-	tul	câmp	
	Ca-	mai	în	rea'n	res-	ce;	
re-	ua	te-	cu-i	o-	tan	pep-	când
de	nu	ză-	te'n	în	des-	ce;	Al-
	Al-	ro-	ves-	ri-	me-	veș-	
	când	loc	dar	te	Dar	Flo-	
			le	nesc			

DESLEGĂRI DE GÂCITURI.

Marea gâcitră de Șach din nrîi 3—4 a mai deslegato bine domni: Ioan Goron, protopop in Cusdriora; Gregoriu Nistor, preot in Solovestru și Teodor Bogdan, învățătoriu in Bistriță.

Gâcitură de șach din nrîi 5—6 „Dorul nevestei“.

- „Floriora cea frumoasă
- „Vestețește drăgostoa
- „Căci bărbatul ei iubit
- „La ostire a pornit
- „Se-i mai treacă gând și vaer
- „Ea se pune lângă caer
- „Vre se tōrcă dar nu pote
- „Și se rađămă pre cote
- „Gândurile-i fug departe
- „Din plăceri își face parte
- „Dorul pentru bărbătel
- „Miți-o porta tot la el.

A deslegat-o bine domnele și d-șorele: Leniți Nicola, M. Palatea; Silvia Brinzeu, Ciucuzel; Lucreția Mathe, Chirales; Lucreția Baci, Șoimuș; E. Costantinescu, Bucuresci; Valeria Costescu, Bucuresci; P. Tătărescu, Iasi; Elena Lupescu, Constanța; precum și d-ni: Nicolau Coroiu Ponoreanul, Ponorel; Ioan Barna, B.-S. Miclăuș; Gregoriu Nistor, Solovestru; Georgiu Bujigan, Deliblat; Iuliu Socol, Cianul mare; Ioan N. Popu, Cluj; și Atanasiu Roșca, Delidlat.

Deslegarea locogrifului din nrîi 5—6 de Nișu.

- Cu i se fi dorivei) iubit.
- Când sincer vei iubi;
- Cu u îți spune îndată) frumoși.
- Ai ei ochi cum vorfi?

- Cu a îți spune calea) amorul.
- Ce voi veți urmări,
- Cu o însă întiplarea) mōrtea.
- De ce no poți scuti.

A deslegat bine domnele și d-șorele: Leniți Nicola, M. Palatea; P. Tătărescu, Iasi; Elena Lupescu, Constanța; domni: Gregoriu Nistor, Solovestru; Ioan Manolescu, Bucuresci; V. Pop, Craiova; C. Șerhănescu, Tergu-Vestei.

Deslegarea gâciturii din nr-ul 7. de Valeriu Verv „Ași vrea“.

- Ași vrea să cânt in poesie
- A inimilor tainic dor
- Și chiar viața mea pustie
- Și-apoi să mor, să mor, să mor.
- Și a mele zile chinuite
- Și sufletul meu mult iubit
- Și acelea zile fericite
- Le-am avut când te-am iubit
- Și tot cei chin și cei durere
- Și-a lacrimilor trist isvor
- Și tot amarul de sub stele
- Și-apoi să mor, să mor, să mor.

E. L.

A deslegat-o bine domnele și d-șorele: Geni și Corneli Hanganutz, Borgo-Prund; Silvia Brândieiu, Ciucuzel; E. Negrescu și P. Dumitrache Sandulescu, Bucuresci; precum și domni: Ioan Barna, S.-B.-Meiăuș; Iuliu Socol, Cianul-mare.

POSTA * * *

* * * REDACȚIUNEI.

D-lui Ignat Seni, învățător normal in Năsăud. Am primit prețul abonamentului de pe anul curinte și ve mulțămim.

D-lui N. Constantinescu in Bucuresci. Cărți postale ilustrate după fotografia ce mi-ați trimis ve putem face 500 exemplare cu 25 corone, ve vine o bucată numai cu 5 bani — 2½ cr.

D-lui Basiliu Vas, preot in Arpașul-inferior. Ți-am espedat a 2-a oră numărul reclamat, trebuie că ai vr'un pretin bun ce-ți scote gazetele dela postă și uită ca se ți-le mai deie, de aceea nu le primesci regulat. Poesiile: „Vino rază“ și „E poveste,“ nu se pot publica.

D-lui E. P. Bota in Șard. Mulțămim de cuvintele de încurajare ce ne trimiți pentru scoterea „Revistei“ și in anul al III-lea precum și pentru constatarea progresului ce afirmi că l'ar fi făcut „Revista“ și in ceea-ce privesce partea tehnică, după a noastră părere inse meritul pentru progresul făcut se cuvine mai întâiu energicilor nostri colaboratori, apoi publicului ce ne-a încurajat cu căldurosul sprijin și numai mai pe urmă noue, — sincere salutări!

D-lui Nicolau Pop in Ghirceiu. Puțină paciintă numai și-ți va sosi și ceea-ce aștepți.

D-lui I. P. in N. Cărți postale ilustrate avem și vindem cu 2½ bucata.
D-lui S. V. V. in V. Novelele: „După ani de suferințe“ și „Prima dra-goste“ precum și poesii trimise, le-am primit și se vor publica.

D-lui I. A. in C. Trimite abonamentul și vei primi, „Revista“ numai decăt.

D-lui I. C. in S. Numerii 5 și 6, ce i-ai reclamat ți-sa trimis.

PRIMA TIPOGRAFIA ROMĂNEASCĂ
IN
NORD-OSTUL TRANSILVANIEI.

Prin acesta fac cunoscut onoratului public, cumcă am înființat în Șoimuș (comitatul Bistriță-Năseud) *un stabiliment tipografic* proveșut cu cele mai bune *mijloce tehnice*, aranjat după stilul cel mai nou, cu literile cele mai moderne, unde se primesc spre executare :

Tipărituri de bancă,
BILETE DE VISITĂ

Cărți și broșuri,

Foi periodice,

Bilete de logodnă,

Invitări la nuntă,

ANUNȚURI,

Registre,
BILANȚURI,

Compturi,
PREȚURI-CURENTE

Cuverte,

Bilete de înmormântare,

CIRCULARE.

Cu cele mai moderate prețuri.

Tipografia BACIU, Șoimuș.

Comandele se execută prompt și cu acuratețea.

Prețurile sunt foarte moderate.

Tipografia BACIU în Șoimuș
(Sajó-Solymos u. p. Nagy-Sajó).

La administrațiunea foiei
„Revista Ilustrată“
în Șoimuș, u. p. Nagy-Sajó
se află de vânzare :

Cum se fotografăm? — — — — —	cor.	1.—
Ogînda inimei poesii de G. Bugnariu —	„	—50
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția de salon — — — — —	„	10.—
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția porală — — — — —	„	5.—
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 semes- trul I, elegant compactată — — —	„	3.—

Portretul metropolitului Șuluțiu pe carton de lucș — — — — —	cor.	—40
Portretul lui George Barițiu pe car- ton de lucș — — — — —	„	—20
Castelul Peleș tablou pe hârtie de lucș	„	—30
Novele și schițe de I. P. Reteganul —	„	—70

Toți acei. cari comandă **tote opurile de mai sus de-odată**, capătă un scădemēt dela prețul indicat.

Administrațiunea.